

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego Gminy Szczecinek dla terenu w obrębie Wierzchowo

OPRACOWANIE:
E-Projekt Karol Jaworski

Drawsko Pomorskie, 2020 r.

SPIS TREŚCI

1 PRZEDMIOT, CEL, METODA OPRACOWANIA	2
1.1 PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY	2
1.2 METODA OPRACOWANIA	3
1.3 PODSTAWY PRAWNE, NA KTÓRYCH OPARTO PROGNOZĘ	4
1.4 ŹRÓDŁA INFORMACJI WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	6
2 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	7
2.1 GŁÓWNE UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE	7
2.2 HYDROGRAFIA	9
2.3 SZATA ROŚLINNA	11
2.4 FAUNA	13
2.5 WARTOŚCI KULTUROWE	15
2.6 STAN ŚRODOWISKA	16
3 ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY²⁷	
4 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	29
5 ANALIZA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ RÓŻNEGO RODZAJU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO	31
5.1 ZMIANY W ŚRODOWISKU WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	31
5.2 WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	33
6 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	41
7 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	43
8 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	43
9 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	43
10 OŚWIADCZENIE, O KTÓRYM MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	46

1 PRZEDMIOT, CEL, METODA OPRACOWANIA

1.1 Przedmiot i cel prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek dla terenu w obrębie Wierzchowo, określona w uchwale Nr XXII/345/2020 Radę Gminy Szczecinek z dnia 11 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek.

Ustalenia projektu planu nie naruszają ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek, który jest w fazie opracowywania (opiniowania i uzgadniania). Podstawę opracowania studium, stanowi uchwała Nr XVIII/289/2020 z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek i uchwała Nr XIX/311/2020 z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie zmiany uchwały oraz uchwała Nr XX/323/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek.

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała jako realizacja zapisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania prognozy jest:

wypełnienie wymogów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustaw związanych z ochroną środowiska, określenie warunków lokalizacji, zagospodarowania terenu i procesu budowy, które spowodują, że podstawowe walory środowiska przyrodniczego nie ulegną zniszczeniu. Ponadto zagospodarowanie musi spełnić takie warunki, ażeby w procesie eksploatacji nie wystąpiły zjawiska niekorzystne dla człowieka i przyrody.

Przy opracowaniu prognozy kierowano się wytycznymi zawartymi w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym prognoza ta powinna:

1. zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
2. określać, analizować i oceniać:
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

oraz

3. przedstawiać:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2 Metoda opracowania

Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz zostały dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanych ustaleń miejscowego planu.

Podczas opracowywania prognozy dokonano:

- określenia stanu środowiska na podstawie obserwacji terenowych oraz analizy materiałów archiwalnych,

- analizy i oceny przydatności terenów pod względem planowanych funkcji terenu oraz ich oddziaływań na środowisko,
- oceny potencjalnych zagrożeń środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanych zmian oraz wpływ zapisów ustaleń projektu planu na funkcjonowanie środowiska.
- Analizami objęto obszar zmiany planu wraz z terenami sąsiednimi, w zakresie umożliwiającym rzetelne wnioskowanie co do wpływu ustaleń na środowisko.

1.3 Podstawy prawne, na których oparto prognozę

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) ,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 r. poz. 55 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 6 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz.1839),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
- Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. poz. 2448),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221, poz. 1645),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona),
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz.1652).

1.4 Źródła informacji wykorzystane przy sporządzeniu prognozy

- Geografia fizyczna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa, 1998;
- Geneza, analiza i klasyfikacja gleb, Drzymała S., Maszner P., Mocek A., AR Poznań, 1997;
- Mapa hydrograficzna Polski w skali 1:50 000, wraz z komentarzem;
- Mapa sozologiczna Polski w skali 1:50 000;
- Mapa topograficzna Polski w skali 1:10 000;
- Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 02.2010 r.)
- Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030 ; Szczecin, 28 czerwca 2019 r.;
- Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020; z perspektywą do 2024 r. Szczecin, 2016;
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2018. WIOŚ Szczecin;
- Program ochrony środowiska dla powiatu szczecineckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020, Szczecinek, 2013 r.
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Szczecinek, Szczecin, 2004,
- Program ochrony środowiska dla gminy Szczecinek na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023, Szczecinek, 2016 r.;
- Wartości kulturowe gminy wiejskiej Szczecinek, ROBIDZ w Szczecinie Szczecin, 2003 r.;
- Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Szczecinek, 2017 r.;
- Strategia rozwoju Gminy Szczecinek na lata 2015-2025, Gdańsk 2015;
- Lokalny program rewitalizacji gminy Szczecinek na lata 2017-2023;
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Szczecinek, Szczecin 11.01.2016 r.;
- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek dla części obrębu Wierzchowo;
- Wizja w terenie.

2 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1 Główne uwarunkowania środowiskowe

2.1.1 Położenie terenu objętego opracowaniem

Podstawowym celem sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek dla terenu w obrębie Wierzchowo, jest wyznaczenie terenu do powierzchniowej eksploatacji kruszyw, na obszarze udokumentowanego złoża Wierzchowo I - KN 19862, zgodnie z uchwałą Nr XXII/345/2020 Radę Gminy Szczecinek z dnia 11 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek.

Teren objęty opracowaniem położony jest w granicach działki nr 29/19 w obrębie ewidencyjnym Wierzchowo, przy drodze krajowej nr 11.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu struktura funkcjonalno-przestrzenna nie powinna ulec większym zmianom, bowiem jest objęta obowiązującym miejscowym planem i tereny zostaną zabudowane i zagospodarowane zgodnie z jego wytycznymi. Tereny rolnicze mogą zostać zabudowane obiektami służącymi produkcji rolniczej zgodnie z przepisami ustawy z *dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.).

2.1.2 Zawartość i główne cele dokumentu

Projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera regulacje funkcjonalno-prawne, zarówno ogólne jak i szczegółowe, dla poszczególnych terenów, będących przedmiotem planu. Celem opracowania planu jest zmiana przeznaczenia terenów pełniących obecnie funkcje rolnicze na funkcje zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, właściwe z punktu widzenia rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Ustalenia ogólne projektu planu określają:

- przeznaczenie terenów,
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,

- sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania i użytkowania terenów.

Ustalenia szczegółowe projektu planu dla poszczególnych terenów dotyczą parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w następujących grupach:

- przeznaczenie terenów,
- zasady i warunki podziału nieruchomości,
- warunki zabudowy i zasady zagospodarowania terenu,
- zasady obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej,
- ochrona zabytków,
- stawka procentowej od wzrostu wartości nieruchomości.

Na terenie objętym opracowaniem przewiduje się rozwój następujących funkcji:

- PE- teren powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych,
- ZL – teren lasu.

2.1.3 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Na sposób rozwiązania zagadnień przestrzennych obszaru objętego projektem planu, znaczący wpływ wywierają przyjęte przez Radę Gminy dokumenty o charakterze strategicznym, w szczególności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek.

Studium, jest podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy w zakresie m.in. uwarunkowań i rozwoju przestrzennego, ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i ogółu procesów społeczno-gospodarczych.

W projekcie zmiany Studium obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie terenu PE- teren powierzchniowej eksploatacji.

2.1.4 Geologia. Geomorfologia

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionie Pojezierze Zachodniopomorskie, mezoregionie Pojezierze Drawskie.

Mezoregion Pojezierze Drawskie – mezoregion o powierzchni 1 861 km² leżący na obszarze makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Obszar ten charakteryzuje się dużym urozmaiceniem rzeźby terenu (występowaniem pasm moreny czołowej, wzgórz, pagórków, dolin, jarów i wąwozów – pozostałości po ostatnim zlodowaceniu) oraz wysokim stopniem zalesienia.

Teren objęty opracowaniem położony jest na żwirach, piaskach, głazach i glinach moren czołowych.

Teren opracowania pod względem morfologicznym jest zróżnicowany, rzędne terenu wahają się od 155,77 do 181,53 m. n.p.m. Teren otoczony jest lasami, częściowo od strony północnej graniczy z gruntami rolnymi. Od strony wschodniej przylega do drogi krajowej nr 11. Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości ok. 350 m w miejscowości Wierzchowo. Około 2,0 km w kierunku wschodnim znajduje się Jezioro Wierzchowo a w odległości ok. 1,0 km na północny - wschód znajduje się jezioro Trzebiechowo.

Teren objęty opracowaniem obejmuje następujące użytki: RIV, RV i dwa fragmenty lasów. Na tym terenie wykształciły się gleby brunatne wylugowane i kwaśne, kompleksu żytniego bardzo słabego na piaskach słabogliniastych i piaskach luźnych.

2.1.4.1 Złoże surowców mineralnych

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się udokumentowane złoża kopalin Wierzchowo I - KN 19862) o powierzchni ok. 34,64 ha. Miąższość złoża waha się w granicach 18,70-19,80. Geologiczne zasoby bilansowe wynoszą 12,5 495 293,18 ton. Złoże tylko częściowo jest złożem zawadzionym (północno-wschodnia część, wodę nawiercono w dwóch otworach na głębokości 17,30-19,30 m p.p.t.). Warstwą wodonośną są czwartorzędowe osady piaszczyste oraz piaszczyste ze żwirem.

2.2 Hydrografia

Wody podziemne i gruntowe

Teren opracowania położony jest w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP Zbiornika Szczecinek nr 126 i zbiornika międzymorenowego Bobolice nr 120.

Według regionalizacji hydrogeologicznej Polski (B. Paczyńskiego), teren opracowania znajduje się w subregionie Warty nizinnej, w Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 26.

Złoże kruszywa naturalnego "Wierzchowo I" jest częściowo złożem zawadzionym, w jego wschodniej części. Wodę nawiercono w przedziale głębokości 17,30- 19,30 m p.p.t.

Na tym obszarze, wody podziemne wykształciły się w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Użytkowe poziomy wodonośne występują w piaskach wodnolodowcowych zlodowacenia Wisły, piaskach i żwirach wodnolodowcowych zlodowaceń środkowopolskich, osadach piaszczystych zlodowaceń południowopolskich oraz piaskach neogenu (miocenu). Wydzielono pięć poziomów wodonośnych:

- górny międzymorenowy poziom wodonośny, związany z utworami piaszczystymi zlodowacenia Wisły; warstwa wodonośna występuje na głębokości od 15 do 50 m, miąższość utworów wodonośnych waha się w obszarze opracowanie na poziomie ok. 35 m,
- dolny międzymorenowy poziom wodonośny, występujący w piaskach i żwirach wodnolodowcowych zlodowaceń środkowopolskich, warstwy wodonośne występuje przeważnie na głębokości od 25 do 50 m, , zwierciadło wody jest swobodne lub słabo napięte,

- podmorenowy poziom wodonośny w osadach piaszczystych zlodowaceń południowopolskich, poziom ten występuje na głębokości od około 50 do 80 m.
- czwartorzędowo - trzeciorzędowy poziom wodonośny, poziom ten występuje na głębokości od około 30 do 80 m.
- poziom trzeciorzędowy, zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości od około 100 do 180 m.

Do wód podziemnych zaliczane są także wody gruntowe, które charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Stan poziomu wód gruntowych uzależniony jest przede wszystkim od ilości opadów, dlatego też jego wzrost odnotowuje się szczególnie w okresie wiosennym podczas roztopów pokrywy śniegowej, oraz wzmożonych opadów atmosferycznych. Skład chemiczny wód gruntowych jest efektem oddziaływania opadów atmosferycznych, litologii, czasu krążenia, sytuacji morfologicznej oraz użytkowania terenu.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują wypływy wód podziemnych.

Wody powierzchniowe

Na terenie objętym opracowaniem nie występują zbiorniki wodne ani ciek wodne. W sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem ok. 3,50 km na wschód płynie rzeka Gwda. Około 2,0 km w kierunku wschodnim znajduje się Jezioro Wierzchowo a w odległości ok. 1,0 km na północny - wschód znajduje się jezioro Trzebiechowo.

Teren opracowania położony jest w obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 26, identyfikator UE: PLG600026, w dorzeczu Odry, regionie wodnym Warty, w obrębie zlewni czwartego rzędu rzeki Gwdy. Rzeka Gwda została zakwalifikowana jako typ 25 tj. ciek łączący jeziora, o statusie naturalnej części wód.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się pogorszenia stanu czystości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

2.2.1 Klimat

Gmina Szczecinek pod względem regionalizacji klimatycznej położone jest w Dzielnicy Klimatycznej Pomorskiej, której klimat charakteryzuje się stosunkowo chłodnym latem i dość łagodną zimą.

Warunki klimatyczne panujące na terenie gminy należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami mas powietrza polarno-morskiego i polarno-kontynentalnego, o przewadze wiatrów zachodnich, północno-zachodnich i północnych. Charakteryzuje go duża wilgotność powietrza. Średnie roczne temperatury powietrza ok. 8° C są charakterystyczne dla środkowej i wschodniej części Pojezierza Pomorskiego. Wał moren czołowych stanowi barierę klimatyczną dla wilgotnego powietrza morskiego i na południu od tej granicy dominuje wpływ powietrza lądowego.

Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowywane są w miesiącach letnich, najniższe w miesiącach zimowych od stycznia do marca. Średnia roczna wielkość opadów wynosi od 600 do 700 mm.

Teren Gminy Szczecinek nie wykazuje znacznych dysproporcji w lokalnych warunkach klimatycznych. Pewne różnice klimatyczne zaznaczają się okresowo na terenach wysoczyznowych oraz większych

dolin rzecznych i okolicach jezior. W rejonie dolin rzecznych okresowo zalegają chłodniejsze masy powietrza o zwiększonej wilgotności oraz częściej występują przygruntowe przymrozki. Doliny rzeczne pełnią, więc okresowo rolę korytarzy umożliwiających spływ chłodnego powietrza.

Zjawiska podwyższonej wilgotności powietrza oraz większej częstotliwości występowania mgieł i zamgleń towarzyszą również płytko występującym wodom gruntowym, podmokłościom, stawom i jeziorom.

Pewien swoisty mikroklimat wprowadzają również kompleksy leśne rozproszone na terenie gminy, w postaci większych i mniejszych enklaw roślinnych. Cechuje je większa wilgotność powietrza, zacisza, zacienienie. Wpływają łagodząco na dobowe i roczne wahania temperatur.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmiany warunków klimatycznych.

2.3 Szata roślinna

Według regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz J. M. 2008 r.), teren opracowania znajduje się w następujących jednostkach:

- Prowincja Morze Bałtyckie
- Prowincja Środkowoeuropejska
- Podprowincja Południowobałtycka
- Dział Pomorski
 - Kraina Pojezierzy Środkowopomorskich
 - Okręg Drawsko-Szczecinecki
 - Podokręg Grzmiącej

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu Krainy Bałtyckiej - lasów bukowych i bukowo-mieszanych, która charakteryzuje się zróżnicowanym składem gatunkowym - występują tu liczne pomnikowe okazy i skupiska drzew liściastych: dębów, klonów, jaworów, kasztanowców, lip, buków itp. Imponujące są aleje drzew przydrożnych, zespoły drzew parkowych i śródpolnych starodrzewów. Również w lasach dominują siedliska lasów mieszanych świeżych i lasów świeżych z bogactwem i różnorodnością roślinności we wszystkich piętrach (drzew, krzewów i runa leśnego).

Roślinność rzeczywista

Teren znajdują się w granicach **obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009**, poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz gatunkami zwierząt i ich siedlisk, które są przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Na terenie objętym opracowaniem, znajduje się roślinność charakterystyczna dla terenów ugorowanych, którą można zaliczyć do klasy *Stellarietea mediae* jest to zbiorowisko pól uprawnych i terenów ruderalnych z dominacją perzu właściwego *Agropyron repens*, poziwnika szorstkiego *Galeopsis tetrahit* i pachnotki zwyczajnej *Perilla frutescens*. Jest to zbiorowisko jedno- i dwuletnich chwastów, roślin towarzyszących uprawom roślin okopowych i ogrodowych, zbożowych i lnu, także występujące na terenach ruderalnych. W poprzednich latach na tym terenie znajdowała się ekologiczna plantacja drzew.

W centralnej części terenu znajduje się obszar nieużytkowany rolniczo, składowane są tam kamienie i żwir. Na tym terenie występuje roślinność ruderalna oraz kępą ok. 20- letnich zadrzewień brzozy.

Wzdłuż północno -wschodnich granic działki znajduje się droga krajowa nr 11. W pasie drogowym rosną dwa ok. 20-letnie jesiony *Fraxinus L.* Roślinność na terenie poboczy drogi, można zaliczyć do klasy *Stellarietea mediae* - z udziałem bylicy pospolitej *Artemisia vulgaris*, krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*, marchwi zwyczajnej *Daucus carota*.

Na tym terenie znajdują się również dwa fragmenty lasu, które **pozostają w użytkowaniu leśnym-są wyłączone z eksploatacji**. Fragment lasu (ok.0,2 ha) na północnych krańcach działki to las brzozowy ok. 85 letni. Fragment lasu (ok.0,3 ha) na południowych krańcach działki to las mieszany z dominacją brzozy oraz buka, dębu i jawora.

Na południowym wschodzie w sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem, znajdują się grunty leśne, w wieku ok. 80 lat, w których składzie dominują sosny, które wraz z dębami, brzozami i bukami tworzą lasy mieszane, nawiązujące częściowo do związku *Dicrano-Pinion* – borów sosnowych.

Od południowego -zachodu, zachodu i północnego- zachodu znajdują się grunty leśne z dominacją buka (ok. 125 letni a od zachodu ok. 70 letni), od południa jest ok. 50 letni las z dominacją sosny i świerka.

W sąsiedztwie terenu, w odległości ok. 20 m, na północny -zachód, znajduje się siedlisko **9110- kwaśne dąbrowy**.

W odległości ok. 200-500 m znajdują się następujące siedliska:

- **9130-żyźne buczyny**. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna,
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej),
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- **9110-kwaśne buczyny**. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna,
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej),
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- **91D0- bory i lasy bagienne** - głównym zagrożeniem jest odwadnianie, spowodowane konserwacją i pogłębianiem rowów i cieków.
- **7230-górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk** (siedlisko punktowe) - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających.
- **7140-torfowiska przejściowe i trzęsawiska** - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających.
- **6510- niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie**. Głównym zagrożeniem jest :
 - zmniejszenie areалу siedliska lub jego eliminacja poprzez zmianę sposobu użytkowania (zamiana na grunty orne, zalesianie, zabudowywanie (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna),
 - degeneracja florystyczna w przypadku niewłaściwego reżimu koszenia,

- zarzucenie użytkowania kośnego, prowadzące do zarastania terenu otwartego łąk.
- **3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne**, głównym zagrożeniem jest odwadnianie, w szczególności oczyszczanie i konserwacja rowów odprowadzających wodę z jezior i otaczającego ich torfowiska.

Widok na działkę nr 29/19 od strony drogi krajowej nr 11.

Na terenie objętym opracowaniem nie stwierdzono chronionych gatunków roślin, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), mogące występować na tym terenie gatunki roślin, powinny się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu większość obszaru pozostanie w użytkowaniu rolniczym.

2.4 Fauna

Według "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" i podczas inwentaryzacji w terenie, na terenie objętym opracowaniem, **nie stwierdzono gatunków zwierząt objętych ochroną**.

Na terenie objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie, nie stwierdzono chronionych gatunków bezkręgowców, jedynie gatunki pospolite charakterystyczne dla terenów łąkowych (wstężyka ogrodowego *Cepaea hortensis*, pasikonika śpiewającego *Tettigonia cantans*).

Na terenie projektowanej inwestycji nie stwierdzono występowania płazów i gadów.

Na terenie inwestycji zaobserwowano tropy zająca *Lepus europaeus*, sarny *Capreolus capreolus*, oraz dzika *Sus scrofa*. Wszystkie wymienione gatunki podlegają ochronie regulowanej przepisami prawa łowieckiego. Tereny łąk traktowane są jedynie jako miejsce żerowiskowe jedno z wielu w okolicy. Należy uznać, że inwestycja nie będzie wykazywała negatywnego oddziaływania na lokalną populację tych zwierząt, tym bardziej, że zwykle żerują one nocą lub wczesnym rankiem, natomiast zakład górniczy czynny będzie jedynie w godzinach dziennych. Na terenie planowanej inwestycji stwierdzono nieliczne nory myszy polnej *Apodemus agrarius* oraz normika zwyczajnego *Microtus arvalis*. W przypadku rozpoczęcia inwestycji, zwierzęta te bez problemu przeniosą się na sąsiednie pola.

Zaobserwowane w trakcie badań gatunki ptaków widziano głównie poza terenem planowanej inwestycji, na terenach przyległych. Na terenie planowanej inwestycji zaobserwowano skowronki polne *Alauda arvensis*, nie odnaleziono natomiast ich gniazd. Skowronek polny jest gatunkiem bardzo liczny na terenie całego kraju, otaczający teren to krajobraz rolniczy stanowiący jego siedlisko. Planowana inwestycja nie naruszy terenów lęgowych ani żerowisk tego gatunku w stopniu, który spowodowałby widoczne zmniejszenie jego liczebności. Pozostałe gatunki występowały na terenach okalających obszar inwestycji: trznadel zwyczajny *Emberiza citrinella* oraz myszółów zwyczajny *Buteo buteo*. Na analizowanym obszarze możliwe jest występowanie innych ptaków charakterystycznych dla krajobrazu polnego, np. świergotka polnego *Anthus campestris*, potrzęsca *Emberiza calandra*, makolągwy *Carduelis cannabina*, gawrona *Corvus frugilegus* czy gatunków drapieżnych błotniaków np. stawowego *Circus aeruginosus* i łąkowego *Circus pygargus*. Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na populacje wymienionych ptaków, ani nie zmniejszy liczebności ich populacji, dla większości wymienionych gatunków konsekwencją realizacji inwestycji będzie ograniczenie powierzchni żerowania. Ze względu na sąsiedztwo terenów leśnych możliwe jest tu występowanie niektórych gatunków dzięciołów i sów, jak również wróblowatych związanych ze środowiskiem leśnym, np. kosa *Turdus merula*, strzyżyka *Troglodytes troglodytes*, kowalika *Sitta europaea* czy pełzaczy *Certhia sp.*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), **mogące występować na terenie objętym opracowaniem gatunki zwierząt, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.**

W sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem w odległości ok. 200 m, na terenie siedliska 3160-naturalne dystroficzne zbiorniki wodne wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: żaba moczarowa *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz żaba wodna *Pelophylax kl. esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana kl. esculenta*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, żaba trawna *Rana temporaria* i ropucha szara *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu większość obszaru pozostanie w użytkowaniu rolniczym.

2.4.1 Krajobraz

Przyjęta przez Radę Europy w 2000 r. Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych (art. 1). Definicja ta odzwierciedla pogląd, że krajobraz stanowi całość, której składowe przyrodnicze i kulturowe należy ujmować i rozpatrywać łącznie.

Termin „krajobraz” występuje także w prawie polskim, w wielu dokumentach prawnych, jednak nie posiada jednoznacznej definicji i występuje w różnych kontekstach. Ustawa Prawo ochrony środowiska traktuje krajobraz jako jeden z elementów środowiska przyrodniczego, które definiowane jest następująco: *„ogół elementów przyrodniczych, w tym przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnia ziemi, kopaliny, wody, powietrze, zwierzęta i rośliny, krajobraz oraz klimat”*. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zawiera pojęcie krajobrazu kulturowego, który definiuje jako *„przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze”*.

W Ustawie o ochronie przyrody znajduje się określenie „ochrona krajobrazowa”, która oznacza *„zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu”*, a walory krajobrazowe są zdefiniowane jako: *„wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nimi rzeźba terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka”*.

Obszar gminy Szczecinek należy zaliczyć pod względem morfologicznym do terenów urozmaiconych. Ukształtowanie terenu, rzeźba, gleby, wody oraz krajobraz gminy są pochodzenia polodowcowego i tworzą krajobraz młodoglacjalny. Cechy krajobrazowe są pochodnymi procesów zlodowacenia skandynawskiego a zwłaszcza ostatniego, najmłodszego glacjału, zwanego bałtyckim. Stąd na terenie gminy bogactwo: wzniesienia morenowe, kemy, ozy, sandry, rynny, zagłębienia wytopiskowe, „oczka” polodowcowe, głązy narzutowe. W wyniku tego na znacznej części obecnego Pomorza Zachodniego powstała atrakcyjna rzeźba terenów pojeziernych, z ciągami wzgórz moreny czołowej, pofałdowanymi równinami moreny dennej i licznymi jeziorami, a w płytszych wgłębieniach terenowych także torfowiskami, bagnami i innymi terenami podmokłymi. Wzgórza morenowe oraz tereny równinne o słabych glebach w dużej części są porośnięte lasem.

Ze względu na stopień ingerencji człowieka w naturalną strukturę krajobrazu na obszarze objętym opracowaniem występuje krajobraz otwarty rolniczy.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmiany krajobrazu.

2.5 Wartości kulturowe

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obiekty kulturowe objęte ochroną.

2.6 Stan środowiska

Środowisko, w tym jego zasoby i walory przyrodnicze poddawane są różnym szkodliwym oddziaływaniom. Źródła niekorzystnych oddziaływań mogą być zlokalizowane na terenie obszaru, jak również mogą pochodzić z zewnątrz (migracja zanieczyszczeń w wodzie, w powietrzu).

2.6.1 Stan powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenie powietrza - możemy podzielić na zanieczyszczenia ze źródeł przemysłowych tzw. emisja punktowa, emisja z sektora komunalno-bytowego to tzw. emisja niska lub powierzchniowa oraz emisja ze środków transportu tzw. emisja liniowa.

Głównymi emitentami punktowymi są zakłady przemysłowe i energetyczne zlokalizowane głównie na terenie miasta Szczecinek m.in.: Kronospan Polska Sp. z o.o. , Elda – Elektra Elektrotechnika S.A. , KPPD S.A., ale także w gminie Szczecinek - Zakład Przerobu Surowców Mineralnych sp. z o.o, w Gwdzie Małej, POL-DRÓG Człuchów sp. z o.o. w Marcecinie, Inreco-Emulsja sp. z o.o. w Marcecinie. Zakłady te posiadają pozwolenia lub zgłoszenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

W roku 2018 został przekroczony poziom dopuszczalny przez 24-godzinne stężenia pyłu tylko na jednym stanowisku pomiarowym w województwie – miasto Myślibórz (strefa zachodniopomorska). W roku 2018 na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie został przekroczony poziom docelowy przez średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu. Najwyższe wartości stężeń zarówno w przypadku pyłu PM10 jak i benzo(a)pirenu zarejestrowano w okresach grzewczych, dlatego jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań.

Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy, w roku 2018 został przekroczony, podobnie jak w latach poprzednich i otrzymał klasę C, w związku z tym obowiązuje opracowanie programu ochrony powietrza (POP) dla obszarów przekroczeń, w celu poprawy jakości powietrza. Dla strefy zachodniopomorskiej obowiązuje już program ochrony powietrza ze względu na pył PM10 i benzo(a)piren, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 29 października 2013 roku.

Dla ozonu przekroczony został poziom celu długoterminowego, stanowiący dodatkowe kryterium oceny dla tego zanieczyszczenia i określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2).

Dla pozostałych zanieczyszczeń, dla których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2018 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃) – poziom docelowy, strefa zachodniopomorska otrzymała klasę A.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2018 r., dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.¹

Strefa zachodniopomorska	kod	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie												
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
	PL3203	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A	D2

Ze względu na ochronę roślin, w strefie zachodniopomorskiej ocenie jakości powietrza podlega dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2018 roku w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO₂ oraz przez średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została też przekroczona wartość wskaźnika AOT40 obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Ze względu na dodatkowe kryterium obowiązujące dla ozonu – poziom celu długoterminowego, w strefie zachodniopomorskiej kryterium to, ze względu na ochronę roślin zostało przekroczone i strefa ta ze względu na to kryterium otrzymała klasę D1.

Tabela 2 Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2018 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.²

Strefa zachodniopomorska	kod	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie			
		SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
	PL3203	A	A	A	D1

Ze względu na ochronę roślin, ocenie jakości powietrza podlegała strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczyła dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2018 roku w strefie tej średnioroczne stężenia NO_x i SO₂ oraz średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik–marzec) nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów. Nie została też przekroczona wartość wskaźnika AOT40 obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska otrzymała klasę A dla tych trzech zanieczyszczeń, jednak zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D1). W tym przypadku nie jest wymagane opracowanie programu ochrony powietrza, a jedynie zaplanowanie w wojewódzkich programach ochrony środowiska działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

W roku 2018 WIOŚ w Szczecinie kontynuował pomiary manualne formaldehydu na stanowisku w Szczecinku, przy ul. Przemysłowej. Badania te miały charakter lokalny, a ich celem było określenie

¹ Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2019. WIOŚ Szczecin;

² Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2019. WIOŚ Szczecin;

wpływu emisji tego zanieczyszczenia do powietrza z instalacji przemysłowych zlokalizowanych w pobliżu stacji. Dla formaldehydu nie ma określonych poziomów dopuszczalnych ani docelowych, dlatego analizy dokonano z uwzględnieniem kryterium, który stanowiła wartość odniesienia podana w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Wartość średniorocznego stężenia formaldehydu w roku 2017 wynosiła 7 µg/m³, a zatem wartość odniesienia nie została przekroczona. Było to jedno z najwyższych stężeń tego zanieczyszczenia w ciągu ostatnich lat.

Głównym źródłem emisji powierzchniowej (tzw. niskiej emisji) są lokalne kotłownie i indywidualne paleniska domowe. Z uwagi na zasilanie kotłowni węglem słabej jakości, wyeksploatowanym piecom i spalaniu odpadów stanowią one najważniejsze przyczyny wysokiej emisji pyłów i benzo(a)pirenu, można to zauważyć poprzez zwiększenie stężeń zanieczyszczeń w okresie grzewczym.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się pogorszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego.

2.6.2 Klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych drogowych, jest droga krajowa DK 20. Na stopień zanieczyszczeń ma wpływ przede wszystkim stan techniczny pojazdów oraz stan techniczny dróg.

Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzone są w cyklu trzyletnim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221, poz. 1645).

Na terenie powiatu szczecineckiego w 2017 r. WIOŚ w Szczecinie, przeprowadził pomiary promieniowania elektromagnetycznego w punkcie zlokalizowanym w Szczecinku przy ul. Ordona. Wynik pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł 0,62 V/m, jest to wartości znacznie poniżej wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m, która jest określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883.)

Na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.) wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów

przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. W 2017 r. na terenie gminy Szczecinek nie odnotowano zagrożonych terenów.³

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

2.6.3 Jakość wód podziemnych i powierzchniowych

Monitoring jakości wód prowadzony przez Inspekcję Ochrony Środowiska ma na celu uzyskać informację i dane dotyczące jakości wód zgodnie z art. 26 ustawy *Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.)*.

Realizacja monitoringu wód powierzchniowych reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.).

Na terenie opracowania w ostatnich latach prowadzone były badania rzeki Gwdy do wpływu do jez. Wielimie kod PLRW6000251886139. Wyniki badań przedstawiono w tabeli nr 4. Zgodnie z interpretacją wyników, rzeka posiada dobry potencjał ekologiczny, ponieważ elementy biologiczne osiągnęły stan dobry. Klasa II dla elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych oznacza stan dobry.

Tabela 3 Ocena stanu wód rzek w latach 2010-2016 w odniesieniu do jednolitych części wód (JCW) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska⁴.

Nazwa JCW	Rok badania	Klasyfikacja elementów			Potencjał ekologiczny
		biologicznych	fizykochemicznych	hydromorfologicznych	
Gwda do wpływu do jez. Wielimie - kod PLRW6000251886139	2014 2017	Klasa II	Klasa II	Klasa I	dobry
Gwda do wpływu do jez. Wielimie - kod PLRW6000251886139	2017	Klasa II	Klasa II	Klasa I	dobry

W latach 2011-2016 w Gminie Szczecinek przeprowadzono badania (w ramach monitoringu diagnostycznego) jeziora Dolgie, Spore i Wielimie oraz jeziora Wierzchowo w ramach monitoringu operacyjnego.

Tabela 4 Stan wód JCWP jeziornych w latach 2011-2016.⁵

Nazwa jeziora	Rok badania	Potencjał ekologiczny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
Wierzchowo	2016	dobry	-	brak oceny

³ Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2017 roku. WIOŚ w Szczecinie., 2018 r.

⁴ <http://www.wios.szczecin.pl>

⁵ <http://www.wios.szczecin.pl>

Badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych wykonywane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone są w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd), w tym w częściach uznanych za zagrożone nieosiągnięciem stanu dobrego, lub które wykazywały słaby stan chemiczny lub/i ilościowy. Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Monitoring diagnostyczny prowadzony jest raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami. Monitoring operacyjny prowadzony jest co roku, z wyłączeniem roku w którym wykonywany jest monitoring diagnostyczny i obejmuje JCWPd o statusie wód zagrożonych nieosiągnięciem stanu dobrego, lub które wykazywały słaby stan chemiczny lub/i ilościowy.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 9 kod PLGW60009 i nr 26 kod PLGW600026,

Monitoring stanu czystości wód podziemnych Gminy Szczecinek opiera się o istniejące na tym terenie punkty pomiarowo-kontrolne. Jakość wody określana w 5 punktach w miejscowości Spore (numer punktu 207, 208, 209, 210 i 931) dla warstw wodonośnych trzeciorzędowych i czwartorzędowych odnotowano występowanie wód II klasy (wody dobrej jakości). Stwierdzono wskaźniki przekraczające normy dla wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi w 2016 roku, przez Mn i Fe w 4 punktach.

W roku 2017 PIG-PIB nie prowadził badań wód podziemnych na terenie Gminy.

Na jakość wód podziemnych na analizowanym terenie wpływ mają istniejące tu warunki hydrogeologiczne oraz formy prowadzonej działalności. Stan poziomu wód gruntowych uzależniony jest przede wszystkim od ilości opadów, dlatego też jego wzrost odnotowuje się szczególnie w okresie wiosennym podczas roztopów pokrywy śniegowej, oraz wzmożonych opadów atmosferycznych.

Skład chemiczny wód gruntowych jest efektem oddziaływania opadów atmosferycznych, litologii, czasu krążenia, sytuacji morfologicznej oraz użytkowania terenu. Coraz częściej wody gruntowe charakteryzuje wzrost zawartości substancji biogennej – związków azotu i fosforu, który spowodowany jest przede wszystkim procesami ługowania nawozów mineralnych do wód gruntowych oraz zanieczyszczeniami ściekami bytowymi nieskanalizowanych wsi. Na pogorszenie jakości wód gruntowych wpływa również depozycja atmosferyczna.

Infiltracja wód opadowych do pokładów zasobów wód podziemnych i gruntowych, wpływająca na pogorszenie jakości tych wód może wynikać z różnorodności izolującej pokrywy w stropie warstw wodonośnych. Ukształtowane warstwy izolujące ujmowanych wód zapobiegają łatwemu przenikaniu do wód zanieczyszczeń z powierzchni, głównie przez infiltrację wód deszczowych wraz z którymi przedostają się do wód gruntowych środki ochrony roślin oraz zanieczyszczenia pochodzące z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych (szamb).

2.6.4 Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie Gminy odbywa się zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-28, system gospodarowania odpadami jest oparty o regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina Szczecinek należy do regionu wschodniego. Na terenie gminy znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w miejscowości Turowo 104e.

Dokumentem prawnym regulującym gospodarkę odpadami w Gminie, jest uchwała Nr IV/36/2018 Rady Gminy Szczecinek z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Szczecinek (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz.517). Koordynacją zadań związanych z gospodarką odpadami zajmuje się Urząd Gminy Szczecinek. Prowadzi on ewidencję podmiotów realizujących zadania z zakresu usuwania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, wydaje pozwolenia podmiotom ubiegającym się o prawo wywozu odpadów, prowadzi ewidencję ilości odpadów powstających na tym terenie.

2.6.5 Przekształcenia rzeźby terenu

Antropogeniczne zmiany środowiska przyrodniczego, należy definiować jako przekształcenia jego jednego lub kilku komponentów, spowodowane różnymi formami działalności człowieka. Zmiany w środowisku dotyczą: budowy geologicznej i rzeźby terenu, klimatu, stosunków wodnych, gleb, szaty roślinnej oraz świata zwierząt.

Tereny objęte opracowaniem (tereny łąkowe) należą do obszarów, na których nie nastąpiły przekształcenia antropologiczne.

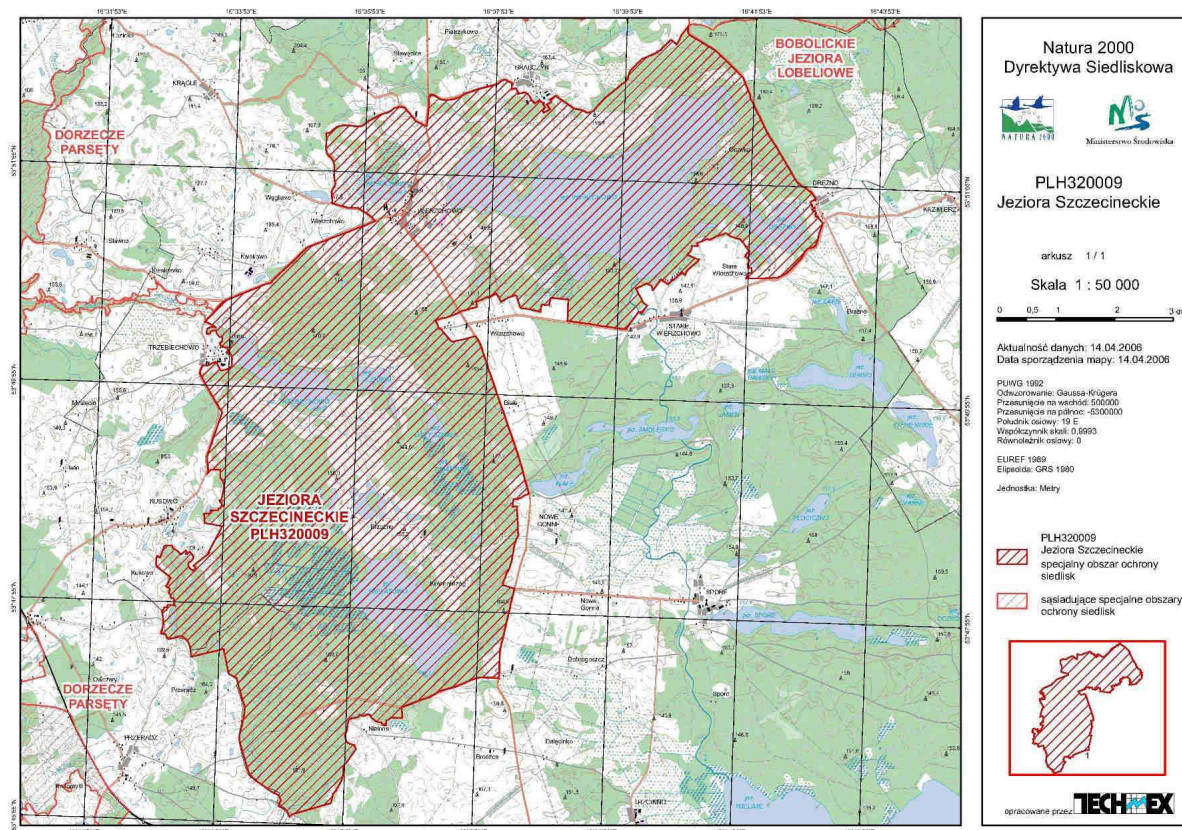
Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

2.6.6 Obiekty i obszary objęte ochroną zasobów przyrodniczych

2.6.6.1 Obszar Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009

Obszar o całkowitej powierzchni 6 392,02 ha w całości położony jest w gminie Szczecinek.

Rysunek 1 Położenie obszaru SOO Jeziora Szczecineckie na tle gminy Szczecinek⁶

Według opisu obszaru zawartego w „Formularzu Danych”, sporządzonego do omawianego SOO obszar obejmuje fragment krajobrazu Pojezierza Szczecineckiego z dużymi jeziorami Wielimie, Wierzchowo i Wielatowo i ok. 25 mniejszymi jeziorami różnego charakteru ekologicznego. Obszar skupia na niewielkiej powierzchni niemal wszystkie charakterystyczne elementy przyrody Pomorza Zachodniego - jeziora lobeliowe, eutroficzne i dystroficzne, duże bałtyckie torfowisko wysokie, trzęsawiskowe torfowiska przejściowe, świeże i wilgotne łąki, dobrze zachowany kompleks buczyn. W skład obszaru wchodzi bałtyckie torfowisko wysokie Kusowskie Bagno ze stanowiskami wrzośca bagiennego i widłaczka torfowego, dawniej eksploatowane, obecnie porośnięte borem bagiennym i zawierające liczne, regenerujące potorfia.

W obszarze zidentyfikowano 14 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Jest to obszar wybitnej koncentracji stanowisk wielu rzadkich gatunków, w tym stanowiska 12 gatunków z załącznika II

⁶ Źródło: PZO

Dyrektywy Siedliskowej. Jedno z dwóch stanowisk w Polsce *Botrychium simplex*. Ważna ostoja ptasia o randze krajowej K12. Na terenie ostoi znajdują się drzewostany nasienne jesionu wyniosłego (13,8 ha, uznany za najlepszy w Europie, nadl. Szczecinek, obręb Wierzchowo) oraz buka (Dalęcino i Jelenino).

W skład obszaru wchodzi między innymi:

- Torfowisko Kusowskie Bagno - jest jednym z lepiej zachowanych torfowisk wysokich w Polsce (kompleks siedlisk 7110, 91D0). Północna część torfowiska zachowała postać klasycznego kopolowego torfowiska bałtyckiego z bezleśną częścią centralną. Południowa część była eksploatowana, jednak potorfia szybko zarastają się i regenerują.
- Jezioro Wielatowo - przylegające do w/w torfowiska jezioro, dawniej lobeliowe, dziś klasyfikowane jako eutroficzne (3150). - Kompleks buczyn (9110) na pd-zach od jez. Wielatowo - w porównaniu z innymi buczynami regionu jest szczególnie istotny dla zachowania różnorodności biologicznej.
- Niewielkie jeziorko bez nazwy ok 2 km na pd. od Kusowa - unikatowe w skali całego Pomorza stanowisko siedliska 3130!
- Brzezińskie Bagno - kompleks borów i brzezin bagiennych (91D0) z jeziorkami dystroficznymi (3160), porastający torfowisko wysokiego typu bałtyckiego. - Otoczenie jeziora Trzebiechowo - kompleks łąk (9160) istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej, a także płaty świeżych łąk uzupełniające zróżnicowanie siedlisk.
- Jezioro Wierzchowo - dobrze wykształcone jezioro ramienicowe (3140). - Torfowisko Wielkie Błoto na pd. brzegu jez. Wierzchowo, pozostałość torfowiska wysokiego typu bałtyckiego; dziś kompleks boru bagiennego (91D0) i torfowisk przejściowych (7140) w regenerujących potorfach. 43% obszaru leży w granicach obszaru chronionego krajobrazu "Jeziora Szczecineckie" (16 573,2 ha; 1975). Torfowisko Kusowo uznano za rezerwat przyrody Bagno Kusowo (326,56 ha; 2005), a jego północny fragment - za użytek ekologiczny.

Obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1652 ze zm.).

2.6.6.2 Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Podczas waloryzacji przyrodniczej obszaru planowanej eksploatacji kopalni oraz terenów sąsiadujących, **nie stwierdzono stanowisk chronionych gatunków zwierząt i roślin**. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), mogące występować na terenie objętym planem gatunki roślin oraz zwierząt, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

W sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem, na terenie chronionych siedlisk przyrodniczych wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: **żaba moczarowa** *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz **żaba wodna**

Pelophylax kl. *esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana* kl. *esculenta*, **żaba jeziorkowa** *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, **żaba trawna** *Rana temporaria* i **ropucha szara** *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

Obszary chronione położone w sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem

2.6.6.3 Chronione siedliska przyrodnicze położone w sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem położone w ramach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009.

W sąsiedztwie terenu, w odległości ok. 20 m, na północny -zachód, znajduje się siedlisko **9110- kwaśne dąbrowy**.

W odległości ok. 200-500 m znajdują się następujące siedliska:

- **7230-górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk** (siedlisko punktowe) - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- **9130-żyzne buczyny**. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- **9110-kwaśne buczyny**. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- **91D0- bory i lasy bagienne** - głównym zagrożeniem jest odwadnianie, spowodowane konserwacją i pogłębianiem rowów i cieków,
- **7140-torfowiska przejściowe i trzęsawiska** - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- **3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne**, głównym zagrożeniem jest odwadnianie, w szczególności oczyszczanie i konserwacja rowów odprowadzających wodę z jezior i otaczającego ich torfowiska,
- **6510- niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie**. Głównym zagrożeniem jest :
 - zmniejszenie arealu siedliska lub jego eliminacja poprzez zmianę sposobu użytkowania (zamiana na grunty orne, zalesianie, zabudowywanie (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna),
 - degeneracja florystyczna w przypadku niewłaściwego reżimu koszenia,
 - zarzucenie użytkowania kośnego, prowadzące do zarastania terenu otwartego łąk.

W sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem, na terenie chronionych siedlisk przyrodniczych wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: **żaba moczarowa** *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz **żaba wodna** *Pelophylax kl. esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana kl. esculenta*, **żaba jeziorkowa** *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, **żaba trawna** *Rana temporaria* i **ropucha szara** *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

2.6.6.4 Obszary chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”

Po wschodniej stronie terenu, za drogą krajową nr 11 znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, obowiązują zakazy określone w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 1637 ze zm.).

Na tym obszarze obowiązują następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów:

- w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk,
- w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz, sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji,
- w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz w pasem roślinności okalającej, ograniczanie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnianie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi.

Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” obejmuje północno-zachodnią i zachodnią część gminy, na wschód od szosy Szczecinek – Bobolice, jeziora (Wierzchowo, Drężno, Białe, Smoleńsko, Dębno, Spore, Dołgie, Wielimie). Celem jego utworzenia jest ochrona najpiękniejszych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym terenów w strefie wzniesień czołowo-morenowych. Znajdują się tu miejsca rozrodu cennych gatunków zwierząt. Wysokie walory występują w części północnej, unikatowe typy jezior i urozmaicony krajobraz. W części południowej obszaru znajdują się głównie sztuczne lasy na gruntach porolnych i silnie przekształcone jezioro Wielimie.

Na podstawie Dyrektywy siedliskowej chronione są jeziora dystroficzne, jeziora ramieniowe i torfowiska. Do gatunków chronionych w ramach Dyrektywy Ptasiej należą: bąk, bocian czarny, bocian biały, łabędź niemy, gęgawa, krakwa, cyraneczka, cyranka, głowienka, czernica, gągoł, nurogęś, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, kuropatwa, przepiórka, wodnik, kokoszka wodna, żuraw, czajka, mewa śmieszka, rybitwa zwyczajna, dzięcioł czarny.

W ramach Konwencji Berneńskiej gatunkami chronionymi są: zalotka większa, ślimak winniczek, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, rzekotka drzewna, żaba jeziorkowa, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, perkozec, perkoz dwuczuby, zausznik, kormoran, bąk, bocian biały, labędź niemy, gęgawa, krakwa, cyraneczka, cyranka, głowienka, czernica, gagoł, nurogęś, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, kuropatwa, przepiórka, wodnik, kokoszka wodna, żuraw, czajka, brodziec samotny, mewa śmieszka, rybitwa zwyczajna, dzięcioł zielony, dzięcioł czarny, pliszka górską, świerszczak, trzciniak, zniczek, remiz, kruk, jeź wschodni, bóbr, piżmak, wydra.⁷

2.6.6.5 Inne obszary ważne dla funkcjonowania środowiska nie objęte ochroną

Korytarze ekologiczne

Obszar objęty opracowaniem stanowi część Północnego Korytarza Ekologicznego -Lasy Zaborskie. (wg mapy przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce, opracowanej przez PAN w Białowieży).

Zagadnienie oddziaływania ustaleń projektu planu na formy ochrony przyrody podjęto w rozdziale 5.2.

⁷ Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego

3 Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Z punktu widzenia realizacji projektu planu, problemy ochrony środowiska mogą wynikać głównie z faktu występowania na opisywanym terenie i w jego sąsiedztwie:

-chronionych zwierząt i ich siedlisk, dla których powołany został obszary Natura 2000;

Teren objęty opracowaniem, stanowi przestrzeń migracji oraz żerowisk dla fauny występującej w sąsiedztwie. Nie stanowi jednak zasadniczego zaplecza pokarmowego dla najcenniejszych gatunków zwierząt. Podczas eksploatacji kruszyw, nastąpi całkowite przekształcenie rzeźby terenu oraz naturalnej pokrywy glebowej. Zmieni się ukształtowanie terenu wykorzystywanego obecnie jako tereny łąkowe. Mając na uwadze powyższe zmiany, należy przeprowadzić prawidłową rekultywację wyrobiska, w trakcie i po zakończeniu procesu wydobywania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), mogące występować na terenie objętym opracowaniem gatunki zwierząt, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Teren opracowania znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009, **jednak poza wyznaczonymi chronionymi siedliskami przyrodniczymi, które są przedmiotem ochrony.**

W sąsiedztwie terenu, w odległości ok. 20 m, na północny -zachód, znajduje się siedlisko 9110- kwaśne dąbrowy. W odległości ok. 200-500 m znajdują się następujące siedliska:

- 7230-górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (siedlisko punktowe) - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- 9130-żyzne buczyny. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- 9110-kwaśne buczyny. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).

- 91D0- bory i lasy bagienne - głównym zagrożeniem jest odwadnianie, spowodowane konserwacją i pogłębianiem rowów i cieków,
- 7140-torfowiska przejściowe i trzęsawiska - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- 3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, głównym zagrożeniem jest odwadnianie, w szczególności oczyszczanie i konserwacja rowów odprowadzających wodę z jeziorzek i otaczającego ich torfowiska,
- 6510- niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Głównym zagrożeniem jest :
 - zmniejszenie areалу siedliska lub jego eliminacja poprzez zmianę sposobu użytkowania (zamiana na grunty orne, zalesianie, zabudowywanie (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna),
 - degeneracja florystyczna w przypadku niewłaściwego reżimu koszenia,
 - zarzucenie użytkowania kośnego, prowadzące do zarastania terenu otwartego łąk.

W sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem, na terenie chronionych siedlisk przyrodniczych wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: żaba moczarowa *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz żaba wodna *Pelophylax kl. esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana kl. esculenta*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, żaba trawna *Rana temporaria* i ropucha szara *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

Potencjalne negatywne oddziaływaniami powierzchniowej eksploatacji kruszyw, na położone w sąsiedztwie chronione siedliska w ramach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” i obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, dotyczy przede wszystkim oddziaływania na **poziom zwierciadła wód gruntowych**, które zasilają siedliska przyrodnicze, znajdujące się w ramach ww. obszarów chronionych.

4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu jest ochrona zasobów środowiska (wód, powietrza, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin). Na szczeblu krajowym jest ona realizowana na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 81) oraz przepisów szczegółowych:

- ochrona wód – Prawo wodne;
- ochrona obszarów i obiektów o wartościach przyrodniczych i krajobrazu, zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem oraz drzew, krzewów i zieleni – ustawa o ochronie przyrody.

Aby ochrona zasobów środowiska mogła być prawidłowo realizowana, w projekcie planu, określono sposoby działań, służące nieprzekraczaniu standardów jakości środowiska lub ich przywracaniu.

Prawo krajowe, w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zobligowane zostało do stosowania zasad i celów w realizacji zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska określonych przez Unię. W odniesieniu do realizacji celów i zasad z zakresu ochrony środowiska, przy pracach nad projektem planu uwzględniono w szczególności zapisy następujących dyrektyw:

Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa);

Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. dyrektywa ptasia).

- Aktami prawnymi międzynarodowymi, określającym niektóre z celów ochrony środowiska, uwzględnionych przy sporządzaniu projektu planu są:
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, podpisana w Bernie dnia 19 września 1979 r.;
- Konwencja Bońska o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.;
- Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 roku. Zobowiązuje ona do ochrony różnorodności biologicznej na trzech poziomach organizacji: gatunku, biocenozy i krajobrazu.

Przy sporządzaniu analizowanego dokumentu, wzięto pod uwagę cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a odnoszące się do utrzymania określonych w przepisach szczegółowych norm jakości powietrza,

dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, norm jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zachowania gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych.

5 Analiza przewidywanych znaczących oddziaływań różnego rodzaju na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego

Potencjalne oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko są zróżnicowane i zależne od lokalnych uwarunkowań, takich jak: typ krajobrazu, budowa geologiczna, ukształtowanie terenu, stosunki wodne, walory przyrodnicze, stan czystości powietrza oraz zainwestowanie terenu. Generalnie zmiany, które występują w wyniku realizacji zagospodarowania, wynikającego z zapisów miejscowego planu, można oceniać jako potencjalnie mogące doprowadzić do degradacji środowiska.

Analizując projektowany dokument, oceniono możliwość wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wykorzystywania zasobów środowiska,
- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- emitowania hałasu.

Za szczególnie istotne należy uznać ewentualne oddziaływania na środowisko prowadzące do przeobrażeń struktur przyrodniczych:

- fragmentacji systemów przyrodniczych i zaburzeń w funkcjonowaniu ekosystemów,
- zmiany w strukturze gatunkowej fauny,
- zmianę krajobrazu,
- degradację gleb,
- powstawanie nowych źródeł hałasu.

Zakres powyższych negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od zasad zagospodarowania zastosowanych w ustaleniach mpzp, natomiast na późniejszym etapie od sposobu realizacji inwestycji i jej eksploatacji. Stosowanie proekologicznych metod może w znacznym stopniu może zmniejszyć niekorzystne skutki związane z eksploatacją środowiska.

5.1 Zmiany w środowisku wynikające z projektowanego dokumentu

W analizie ustaleń projektowanego dokumentu, należy brać pod uwagę wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne - na terenie opracowania, może nastąpić odsłonięcie poziomej górnej warstwy wodonośnej, nie będzie to jednak miało wpływu na jakość wód powierzchniowych. Szczegółowe badania zostaną przeprowadzone na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

oddziaływanie na glebę i powierzchnię terenu - na terenie opracowania, znaczącemu przekształceniu ulegnie rzeźba terenu oraz naturalna pokrywa glebowa. Zmieni się ukształtowanie terenu wykorzystywanego obecnie jako grunty rolnicze. Mając na uwadze powyższe zmiany, należy przeprowadzić prawidłową rekultywację wyrobiska, w trakcie i po zakończeniu procesu wydobywania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

oddziaływania na krajobraz - w wyniku realizacji inwestycji, nastąpi znaczące przekształcenie krajobrazu. W trakcie i po zakończeniu eksploatacji, wyrobiska zostaną zrehabilitowane zgodnie z przepisami odrębnymi. Po zakończeniu eksploatacji powodującej degradację walorów krajobrazowych, nastąpi bardzo wyraźne urozmaicenie rzeźby terenu i wzbogacenie walorów siedliskowych czyli elementów decydujących o percepcji krajobrazu.

zanieczyszczenie powietrza i hałasu - podczas eksploatacji nastąpią negatywne oddziaływania związane z pracą maszyn (emisja spalin, pyłów i hałasu) i transportem kruszywa. Szczegółowe badania zostaną przeprowadzone na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

Na etapie opracowywania dokumentu, nie możemy stwierdzić jakiego typu będzie to oddziaływanie, ale muszą zostać spełnione normy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie *poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Realizacja przedsięwzięć na tych terenach może także potencjalnie wpłynąć negatywnie na klimat akustyczny terenów przyległych. Jednak muszą być zachowane normy dla terenów chronionych akustycznie wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

przewidywane oddziaływania na ludzi - podczas eksploatacji nastąpią negatywne oddziaływania związane z pracą maszyn (emisja spalin, pyłów i hałasu), jednak muszą być zachowane normy dla terenów chronionych akustycznie, wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) oraz normy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie *poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Teren objęty opracowaniem jest otoczony lasem, częściowo od strony północnej graniczy z gruntami rolnymi. Najbliższe tereny chronione akustycznie (zabudowania miejscowości Wierzchowo) znajdują się w odległości ok. 350 m od granic złoża. Zatem nie prognozuje się zarówno bezpośredniego jak i pośredniego oddziaływania kopalni kruszyw na ludzi.

oddziaływania na środowisko prowadzące do przeobrażeń struktur przyrodniczych - głównym zagrożeniem wynikającym z planowanego zagospodarowania jest wyłączenie z produkcji rolniczej znacznych obszarów łąk oraz zmiana ich naturalnego ukształtowania. Teren objęty opracowaniem, w czasie eksploatacji złoża, trwale utraci swoje walory biocenotyczne a zwierzęta utracą przestrzeń siedliskową i żerowiskową. Jednak po zakończeniu prac wydobywczych, w wyniku rekultywacji terenu,

nastąpi wyraźne wzbogacenie zróżnicowania mozaiki biotopów, co przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności na tym obszarze. Odporność środowisk na tego typu degradację jest wysoka, pod warunkiem prawidłowego wykonania rekultywacji, zwłaszcza części technicznej – po złagodzeniu skarp poeksploatacyjnych i wyrównaniu dna wyrobiska, nawet bez zabiegów biologicznych szybko następuje naturalna sukcesja. W przypadku odtworzenia gleby, obszary po eksploatacji mogą dalej służyć produkcji rolnej lub możliwe jest zwiększenie lesistości terenów, poprzez rekultywację w kierunku leśnym, lub w kierunku wodnym poprzez stworzenie zbiorników wodnych.

Zakres powyższych negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, uzależniony jest w dużym stopniu od realizacji zasad zagospodarowania zastosowanych w ustaleniach projektu planu, natomiast na późniejszym etapie od sposobu realizacji inwestycji i jej eksploatacji. Stosowanie proekologicznych metod, może w znacznym stopniu zmniejszyć niekorzystne skutki antropizacji środowiska.

5.2 Wpływ ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska

5.2.1 Ocena zagrożeń i skutków dla środowiska i istniejących form ochrony

Z punktu widzenia realizacji projektu planu, problemy ochrony środowiska mogą wynikać głównie z faktu występowania na opisywanym terenie:

- chronionych gatunków roślin i zwierząt;
- chronionych zwierząt i ich siedlisk, dla których powołany został obszar Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009.

Ocena zagrożeń i skutków projektu planu dla gatunków objętych ochroną

Na terenie objętym opracowaniem nie stwierdzono chronionych gatunków zwierząt, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), mogące występować na terenie objętym opracowaniem gatunki zwierząt, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Na terenie objętym opracowaniem nie stwierdzono chronionych gatunków roślin, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), mogące występować na tym terenie gatunki roślin, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Teren objęty opracowaniem, stanowi przestrzeń migracji oraz żerowisk dla fauny występującej w sąsiedztwie. Nie stanowi jednak zasadniczego zaplecza pokarmowego dla najcenniejszych gatunków zwierząt. Podczas eksploatacji kruszyw, nastąpi całkowite przekształcenie rzeźby terenu oraz naturalnej pokrywy glebowej. Zmieni się ukształtowanie terenu wykorzystywanego obecnie jako grunty łąkowe.

Mając na uwadze powyższe zmiany, należy przeprowadzić prawidłową rekultywację wyrobiska, w trakcie i po zakończeniu procesu wydobywania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem, na terenie chronionych siedlisk przyrodniczych wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: **żaba moczarowa** *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz **żaba wodna** *Pelophylax kl. esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana kl. esculenta*, **żaba jeziorkowa** *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, **żaba trawna** *Rana temporaria* i **ropucha szara** *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

Głównym zagrożeniem dla tych gatunków jest obniżenie **poziomu zwierciadła wód gruntowych**, które zasilają siedliska przyrodnicze, które są miejscem bytowania i rozrodu tych gatunków. **Zgodnie z danymi zawartymi w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia, eksploatacja kruszywa, będzie odbywała się w wyrobisku zalanym wodą bez jej odpompowywania.** Taka technologia wydobywania będzie miała ograniczony wpływ na środowisko wodne, w związku z tym, nie prognozuje się negatywnego wpływu planowanej inwestycji, na pogorszenie się stanu siedlisk chronionych, położonych w sąsiedztwie terenu opracowania.

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na gatunki chronione i siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

Ocena zagrożeń i skutków projektu planu dla obszaru Natura 2000 "Jeziora Szczecineckie" PLH320009.

Teren opracowania znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009, jednak poza wyznaczonymi chronionymi siedliskami przyrodniczymi.

W sąsiedztwie terenu, w odległości ok. 20 m, na północny-zachód, znajduje się siedlisko 9110- kwaśne dąbrowy.

W odległości ok. 200-500 m znajdują się następujące siedliska:

- 7230-górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (siedlisko punktowe) - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- 9130-żyźne buczyny. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.
 - uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przeredzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
 - obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- 9110-kwaśne buczyny. Głównym zagrożeniem jest :
 - nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna,
 - zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna.

- uproszczenie struktury i juwenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przerzedzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej).
- obecność gatunków obcych geograficznie (daglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
- 91D0- bory i lasy bagienne - głównym zagrożeniem jest odwadnianie, spowodowane konserwacją i pogłębianiem rowów i cieków,
- 7140-torfowiska przejściowe i trzęsawiska - głównym zagrożeniem jest przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających,
- 3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, głównym zagrożeniem jest odwadnianie, w szczególności oczyszczanie i konserwacja rowów odprowadzających wodę z jezior i otaczającego ich torfowiska,
- 6510- niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Głównym zagrożeniem jest :
 - zmniejszenie areалу siedliska lub jego eliminacja poprzez zmianę sposobu użytkowania (zamiana na grunty orne, zalesianie, zabudowywanie (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna),
 - degeneracja florystyczna w przypadku niewłaściwego reżimu koszenia,
 - zarzucenie użytkowania kośnego, prowadzące do zarastania terenu otwartego łąk.

Potencjalne negatywne oddziaływanie powierzchniowej eksploatacji kruszyw, na położone w sąsiedztwie chronione siedliska, dotyczy przede wszystkim **oddziaływania na poziom zwierciadła wód gruntowych, które zasilają siedliska przyrodnicze, znajdujące się w sąsiedztwie, dotyczy to siedliska 3160 i 7140**. Zgodnie z danymi zawartymi w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia, eksploatacja kruszywa, będzie odbywała się w wyrobisku zalanym wodą bez jej odpompowywania. Przewidywana technologia nie przyczyni się do obniżenia poziomu lustra wody, lustro wody w zagłębieniu powyrobiskowym powinno się ustabilizować na poziomie aktualnie występującego lustra wody gruntowej. Przewidziany sposób eksploatacji nie będzie stanowił istotnego zagrożenia dla warunków występowania i jakości wód gruntowych w rejonie złoża i w jego sąsiedztwie. W związku z tym, nie prognozuje się negatywnego wpływu planowanej inwestycji, na pogorszenie się stanu siedlisk chronionych, położonych w sąsiedztwie terenu opracowania.

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

Ocena zagrożeń i skutków projektu planu dla obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” położonego w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem

Potencjalne negatywne oddziaływaniami powierzchniowej eksploatacji kruszyw, na położony w sąsiedztwie obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, dotyczy przede wszystkim oddziaływania na **poziom zwierciadła wód gruntowych**, które zasilają siedliska przyrodnicze, znajdujące się w ramach ww. obszaru chronionego. W związku z tym, nie prognozuje się negatywnego wpływu planowanej inwestycji, na pogorszenie się stanu siedlisk chronionych, położonych w sąsiedztwie terenu opracowania.

Realizacja inwestycji na tym terenie, nie narusza zakazów określonych w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 1637 ze zm.).

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmiot ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

5.2.2 Ocena zmian w krajobrazie

Na tym terenie nastąpi znaczące przekształcenie krajobrazu. W trakcie i po zakończeniu eksploatacji, wyrobiska zostaną zrehabilitowane zgodnie z przepisami odrębnymi. Po zakończeniu eksploatacji powodującej degradację walorów krajobrazowych, nastąpi bardzo wyraźne urozmaicenie rzeźby terenu i wzbogacenie walorów siedliskowych czyli elementów decydujących o percepcji krajobrazu.

5.2.3 Przewidywane oddziaływania na ludzi i klimat akustyczny

Na tym terenie podczas eksploatacji nastąpią negatywne oddziaływania, związane z pracą maszyn (emisja spalin, pyłów i hałasu) oraz z transportem kruszyw (emisja spalin, wzmożony ruch pojazdów). Jednak muszą być zachowane normy dla terenów chronionych akustycznie wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) oraz normy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Teren objęty opracowaniem jest otoczony lasem, częściowo od strony północnej graniczy z gruntami rolnymi. Najbliższe tereny chronione akustycznie (zabudowania miejscowości Wierzchowo) znajdują się w odległości ok. 350 m od granic złoża. Zatem nie prognozuje się zarówno bezpośredniego jak i pośredniego oddziaływania kopalni kruszyw na ludzi.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania związanego z transportem kruszyw, należy go przeprowadzać w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰. Należy także dodać, iż przedmiotowe złożo znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 11, która ma decydujący wpływ na klimat akustyczny terenów przyległych.

5.2.4 Przewidywane oddziaływania na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta

Według "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" i podczas inwentaryzacji w terenie, na terenie objętym opracowaniem, **nie stwierdzono gatunków zwierząt objętych ochroną.**

Na terenie objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie, nie stwierdzono chronionych gatunków bezkręgowców, jedynie gatunki pospolite charakterystyczne dla terenów łąkowych (wstężyka ogrodowego *Cepaea hortensis*, pasikonika śpiewającego *Tettigonia cantans*).

Na terenie projektowanej inwestycji nie stwierdzono występowania płazów i gadów.

Na terenie inwestycji zaobserwowano tropy zająca *Lepus europaeus*, samy *Capreolus capreolus*, oraz dzika *Sus scrofa*. Wszystkie wymienione gatunki podlegają ochronie regulowanej

przepisami prawa łowieckiego. Tereny łąk traktowane są jedynie jako miejsce żerowiskowe jedno z wielu w okolicy. Należy uznać, że inwestycja nie będzie wykazywała negatywnego oddziaływania na lokalną populację tych zwierząt, tym bardziej, że zwykle żerują one nocą lub wczesnym rankiem, natomiast zakład górniczy czynny będzie jedynie w godzinach dziennych. Na terenie planowanej inwestycji stwierdzono nieliczne nory myszy polnej *Apodemus agrarius* oraz normika zwyczajnego *Microtus arvalis*. W przypadku rozpoczęcia inwestycji, zwierzęta te bez problemu przeniosą się na sąsiednie pola.

Zaobserwowane w trakcie badań gatunki ptaków widziano głównie poza terenem planowanej inwestycji, na terenach przyległych. Na terenie planowanej inwestycji zaobserwowano skowronki polne *Alauda arvensis*, nie odnaleziono natomiast ich gniazd. Skowronek polny jest gatunkiem bardzo liczny na terenie całego kraju, otaczający teren to krajobraz rolniczy stanowiący jego siedlisko. Planowana inwestycja nie naruszy terenów lęgowych ani żerowisk tego gatunku w stopniu, który spowodowałby widoczne zmniejszenie jego liczebności. Pozostałe gatunki występowały na terenach okalających obszar inwestycji: trznadel zwyczajny *Emberiza citrinella* oraz myszołów zwyczajny *Buteo buteo*. Na analizowanym obszarze możliwe jest występowanie innych ptaków charakterystycznych dla krajobrazu polnego, np. świergotka polnego *Anthus campestris*, potrzescza *Emberiza calandra*, makolągwy *Carduelis cannabina*, gawrona *Corvus frugilegus* czy gatunków drapieżnych błotniaków np. stawowego *Circus aeruginosus* i łąkowego *Circus pygargus*. Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na populacje wymienionych ptaków, ani nie zmniejszy liczebności ich populacji, dla większości wymienionych gatunków konsekwencją realizacji inwestycji będzie ograniczenie powierzchni żerowania. Ze względu na sąsiedztwo terenów leśnych możliwe jest tu występowanie niektórych gatunków dzięciołów i sów, jak również wróblowatych związanych ze środowiskiem leśnym, np. kosa *Turdus merula*, strzyżyka *Troglodytes troglodytes*, kowalika *Sitta europaea* czy pełzaczy *Certhia sp.*

Głównym zagrożeniem wynikającym z planowanego zagospodarowania jest wyłączenie z produkcji rolniczej znacznych obszarów łąk oraz zmiana ich naturalnego ukształtowania. Teren objęty opracowaniem, w czasie eksploatacji złoża, trwale utraci swoje walory biocenotyczne a zwierzęta utracą przestrzeń siedliskową i żerowiskową. Jednak po zakończeniu prac wydobywczych, w wyniku rekultywacji terenu, nastąpi wyraźne wzbogacenie zróżnicowania mozaiki biotopów, co przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności na tym obszarze. Odporność środowisk na tego typu degradację jest wysoka, pod warunkiem prawidłowego wykonania rekultywacji, zwłaszcza części technicznej – po złagodzeniu skarp poeksploatacyjnych i wyrównaniu dna wyrobiska, nawet bez zabiegów biologicznych szybko następuje naturalna sukcesja. W przypadku odtworzenia gleby, obszary po eksploatacji mogą dalej służyć produkcji rolniczej lub możliwe jest zwiększenie lesistości terenów, poprzez rekultywację w kierunku leśnym, lub w kierunku wodnym poprzez stworzenie zbiorników wodnych.

Siedliska na obszarze objętym inwestycją nie wykazują obecnie cech wyróżniających je spośród otaczających terenów łąkowych, ani gatunków roślin i zwierząt, ze względu na które, należałoby ten teren chronić. Z tych względów nie ma przeciwwskazań dla eksploatacji kruszywa naturalnego na omawianym obszarze. W czasie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego jego teren trwale utraci

swoje walory biocenotyczne oraz jako określone żerowisko dla fauny. Jednakże nie wpłynie to wyraźnie na miejscowe populacje, ponieważ tereny otaczające planowaną inwestycję są tak samo atrakcyjne jako miejsce żerowania. W wyniku zdjęcia nadkładu zniszczona zostanie jedynie drobna fauna glebowa (niciansie, roztocza, dżdżownice, larwy owadów). Bezpośredni wpływ inwestycji na najbliższe środowisko ogranicza się głównie do lokalnej emisji hałasu i spalin, generowanych przez pojazdy i maszyny obecne w wyrobisku.

Tereny przylegające do obszaru wydobywania wydają się być niezagrażone zniszczeniem przy zachowaniu środków ostrożności oraz przy ścisłym trzymaniu się granic wydobywania. Z powodu eksploatacji złoża powstanie lokalna bariera ekologiczna stwarzająca trudności dla migracji fauny naziemnej, w związku z tym zwierzęta migrujące po powierzchni ziemi, w celu przemieszczania się na inne tereny będą zmuszone omijać wyrobisko. Zrealizowanie inwestycji spowoduje chwilowe zmniejszenie przestrzeni życiowej niektórych ptaków bytujących na otwartych przestrzeniach (m.in. skowronka polnego), z tego względu należałoby zaplanować rozpoczęcie prac (zdejmnwanie nadkładu) w okresie jesiennym, co pozwoli ptakom na znalezienie nowych terenów na wiosnę.

Flora na terenie inwestycji będzie zniszczona, co dla roślinożerców oznacza powiększenie terenu wyłączanego z żerowania, a co za tym idzie, konieczność poszukiwania innego żerowiska. W wyniku rozpoczęcia eksploatacji złóż zmniejszy się ewentualne terytorium ptaków występujących i gniazdujących na terenach otwartych, będą musiały one przenieść się na sąsiednie tereny. Drapieżniki polujące dotychczas na terenie objętym inwestycją, zmieniają tereny łowieckie. Planowana eksploatacja zmniejszy również ilość dostępnych roślin miododajnych, jednak w efekcie owady jedynie skierują się na okoliczne pola i łąki. W wyniku rekultywacji przeprowadzonej w trakcie i po zakończeniu prac wydobywczych, nastąpi wyraźne wzbogacenie zróżnicowania mozaiki biotopów, co ma decydujący wpływ na kompleksową bioróżnorodność obszaru.

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na bioróżnorodność, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

5.2.5 Przewidywane oddziaływania na powierzchnię ziemi

Na terenie opracowania nastąpi całkowite zniszczenie wierzchniej warstwy gleby (nadkład) i całkowita zmiana ukształtowania terenu. Nadkład będzie składowany na tymczasowych składowiskach w granicach obszaru górniczego. Eksploatacja będzie się odbywała metoda odkrywkową. Po eksploatacji nastąpi rekultywacja złoża, zgodnie z kierunkiem wyznaczonym w decyzji przez Starostę Szczecineckiego. Prace eksploatacyjne powinny być prowadzone w jak najkrótszym okresie a wstępna rekultywacja będzie przeprowadzana już w trakcie trwania wydobywania, aby ograniczyć do minimum wielkość wyrobiska i jego wpływ na krajobraz. Powstałe w trakcie rekultywacji wyrobisko będzie uformowane tak, aby w jak najmniejszym stopniu wyróżniało się z otaczającego terenu, w tym celu konieczne jest maksymalne złagodzenie skarp i wypłylenie wyrobiska.

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na powierzchnię ziemi, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

5.2.6 Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne

Obszary objęte opracowaniem, znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 126 i Nr 120 i muszą spełniać wymogi, określone w przepisach ustawy Prawo wodne.

Złoże kruszywa naturalnego "Wierzchowo I" jest częściowo złożem zawadzionym, w jego wschodniej części. Wodę nawiercono w przedziale głębokości 17,30- 19,30 m p.p.t.

Eksploatacja nie zakłada odpompowywania wody gruntowej i osuszania złoża, ponieważ będzie odbywała się w wyrobisku zalanym wodą bez jej odpompowywania (zgodnie z danymi zawartymi w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia). Przewidywana technologia nie przyczyni się do obniżenia poziomu lustra wody, lustro wody w zagłębieniu powyrobiskowym powinno się ustabilizować na poziomie aktualnie występującego lustra wody gruntowej. Przewidywany sposób eksploatacji nie będzie stanowił istotnego zagrożenia dla warunków występowania i jakości wód gruntowych w rejonie złoża.

Potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych jest związane z użytkowaniem maszyn, urządzeń i środków transportu na terenie kopalni. Bezwzględnie należy dążyć do wyeliminowania takiego zagrożenia, dokładając wszelkiej staranności przy czynnościach związanych z gospodarowaniem substancjami ropopochodnymi.

Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko wodne, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

5.2.7 Przewidywane oddziaływania na powietrze i klimat

Na terenie opracowania podczas eksploatacji, nastąpią negatywne oddziaływania związane z pracą maszyn (emisja spalin, pyłów i hałasu), jednak muszą być zachowane normy dla terenów chronionych akustycznie wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) oraz normy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). **Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze i klimat, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.**

5.2.8 Zagrożenia poważną awarią

Poważna awaria, zgodnie z definicją ustawową, to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych prowadzących do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Ochrona środowiska przed poważną awarią, zwaną dalej „awarią”, oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska.

Zaliczenie do zakładów zagrożonych poważną awarią następuje na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. *w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).

5.2.9 Przewidywane oddziaływania na zabytki i dobra materialne

Na obszarze planu nie występują obszary i obiekty objęte ochroną .

6 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na obszar Natura 2000 "Jeziora Szczecineckie" PLH320009:

- **w zakresie ochrony powietrza**
 - stosowanie sprzętu w dobrym stanie technicznym,
 - wykorzystywanie paliwa spełniającego normy,
 - w celu ograniczenia emisji pyłów z kopalni w dni słoneczne i wietrzne stosowane będzie zraszanie na drogach dojazdowych do kopalni,
 - przeprowadzenie okresowych przeglądów technicznych i konserwacja urządzeń zapewniająca ich długotrwałe wykorzystywanie;
- **w zakresie ochrony przed hałasem**
 - stosowanie sprzętu w dobrym stanie technicznym,
 - przeprowadzenie okresowych przeglądów technicznych i konserwacja urządzeń,
 - prowadzenie eksploatacji wyłącznie w porze dnia;
- **w zakresie ochrony środowiska geologiczno-gruntowego**
 - pionowy zasięg eksploatacji, będzie podlegał systematycznej kontroli, szczególnie w rejonie docelowych skarp zewnętrznych, aby nie doszło do naruszenia stateczności złoża, a tym samym zaistnienia zagrożeń dla terenów sąsiednich,
 - usunięty nadkład zostanie wykorzystany do rekultywacji wyrobiska,
 - zakład górniczy zostanie wyposażony w środki umożliwiające usuwanie skutków awaryjnych rozlewów substancji ropopochodnych i przeciwdziałanie ich rozprzestrzenianiu;
- **w zakresie ochrony środowiska wodnego**
 - eksploatacja nie zakłada odpompowywania wody gruntowej i osuszania złoża, przewidywana technologia nie przyczyni się do obniżenia poziomu lustra wody, lustro wody w zagłębieniu powyrobiskowym powinno się ustabilizować na poziomie aktualnie występującego lustra wody gruntowej,
 - eksploatacja złoża w trakcie której nastąpi odsłonięcie poziomu górnej warstwy wodonośnej nie będzie miała wpływu na jakość wód powierzchniowych tj rzeki Gwdy będącej bazą drenażu dla wód podziemnych tego rejonu;
- **w zakresie emisji odpadów**
 - zdjęty znad złoża nadkład będzie wykorzystywany na miejscu dla potrzeb rekultywacji, co oznacza że nie będzie zakwalifikowany jako odpad.
 - odpady, które będą powstawać na terenie kopalni, będą gromadzone i przetwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi odpadów;
- **w zakresie ochrony przyrody**

- przyszła rekultywacja odbywać się będzie w kierunku wyznaczonym przez Starostę Szczecineckiego; w przypadku utworzenia zbiornika wodnego przynajmniej na części wyrobiska poeksploatacyjnego, przyczyni się to do ukształtowania wartościowego przyrodniczo siedliska, stanowiącego cenne miejsca żerowania i rozrodu i wzrost bioróżnorodności w tym regionie,
- przy realizacji nowych nasadzeń podczas prac rekultywacyjnych, wybór drzew i krzewów będzie ograniczony do gatunków rodzimych, nieinwazyjnych, zgodnych z otaczającym drzewostanem.

Minimalizacja negatywnych dla środowiska skutków eksploatacji będzie polegała przede wszystkim na:

- racjonalnym wykorzystaniu zasobów złoża,
- ograniczeniu skutków działalności górniczej do granic wyznaczonych w dokumentacji geologicznej oraz w koncesyjnej,
- podczas eksploatacji, należy zachować odpowiedniej szerokości pasy ochronne od lasów, drogi krajowej nr 11 i innych terenów przyległych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- prace eksploatacyjne powinny być prowadzone w jak najkrótszym okresie a wstępną rekultywację należy prowadzić już w trakcie trwania wydobywania, aby ograniczyć do minimum wielkość wyrobiska i jego wpływ na krajobraz,
- powstałe w trakcie rekultywacji wyrobisko należy uformować tak, by w możliwie najmniejszym stopniu wyróżniało się z otaczającego terenu, w tym celu konieczne jest maksymalne złagodzenie skarp i wypłylenie wyrobiska,
- na terenie kopalni należy dążyć do używania w pełni sprawnych technicznie maszyn do wydobywania i transportu kruszyw,
- gospodarkę odpadami na terenie zakładu, należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prawidłowo prowadzona eksploatacja kruszywa naturalnego oraz rekultywacja wyrobiska, nie powinna negatywnie wpłynąć na środowisko, a wpływy eksploatacji ograniczą się do obszaru złoża i terenu bezpośrednio przylegającego, nie przekraczając granicy projektowanego terenu górniczego.

W wyniku działalności kopalni po przeprowadzonej rekultywacji negatywny wpływ na środowisko będzie niezauważalny.

7 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Analiza skutków realizacji projektu planu, będzie dokonywana w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych dla obszaru gminy. Obowiązek wykonywania takiej analizy wynika z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 poz. 293 ze zm.), zgodnie z którym organ sporządzający zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady gminy, do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Wpływ skutków realizacji projektu planu, na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i ich zmian, dotrzymywania standardów jakości środowiska, określenia obszarów występowania przekroczeń kontrolowany będzie w ramach państwowego systemu monitoringu środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są w rocznych raportach o stanie środowiska województwa zachodniopomorskiego.

8 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkować oddziaływaniem o zasięgu transgranicznym. Dokument nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

9 Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała jako realizacja zapisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek dla terenu w obrębie Wierzchowo, określona w uchwale Nr XXII/345/2020 Radę Gminy Szczecinek z dnia 11 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek. Ustalenia projektu planu nie naruszają ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek, który jest w fazie opracowywania (opiniowania i uzgadniania). Podstawę opracowania studium, stanowi uchwała Nr XVIII/289/2020 z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek i uchwała Nr XIX/311/2020 z dnia 26 maja 2020

r. w sprawie zmiany uchwały oraz uchwała Nr XX/323/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionie Pojezierze Zachodniopomorskie, mezoregionie Pojezierze Drawskie. Teren objęty opracowaniem położony jest na żwirach, piaskach, gładach i glinach moren czołowych. Pod względem morfologicznym jest zróżnicowany, rzędne terenu wahają się od 155,77 do 181,53 m. n.p.m. Teren objęty opracowaniem obejmuje następujące użytki: RIV, RV i dwa fragmenty lasów. Na tym terenie wykształciły się gleby brunatne wylugowane i kwaśne, kompleksu żytniego bardzo słabego na piaskach słabogliniastych i piaskach luźnych. Na terenie objętym opracowaniem znajduje się udokumentowane złoża kopalin Wierzchowo I - KN 19862) o powierzchni ok. 34,64 ha. Miąższość złoża waha się w granicach 18,70-19,80. Geologiczne zasoby bilansowe wynoszą 12,5 495 293,18 ton. Złoże tylko częściowo jest złożem zawodnionym (północno-wschodnia część, wodę nawiercono w dwóch otworach na głębokości 17,30-19,30 m p.p.t.). Warstwą wodonośną są czwartorzędowe osady piaszczyste oraz piaszczyste ze żwirem.

Teren otoczony jest lasami, częściowo od strony północnej graniczy z gruntami rolnymi. Od strony wschodniej przylega do drogi krajowej nr 11. Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości ok. 350 m w miejscowości Wierzchowo. Około 2,0 km w kierunku wschodnim znajduje się Jezioro Wierzchowo a w odległości ok. 1,0 km na północny - wschód znajduje się jezioro Trzebiechowo.

Teren znajdują się w granicach obszaru Natura 2000 „Jeziora Szczecineckie” PLH320009, poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz gatunkami zwierząt i ich siedlisk, które są przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000. Po wschodniej stronie terenu, za drogą krajową nr 11 znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, obowiązują zakazy określone w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 1637 ze zm.).

Podczas waloryzacji przyrodniczej obszaru planowanej eksploatacji kopalin oraz terenów sąsiadujących, nie stwierdzono stanowisk chronionych gatunków zwierząt i roślin. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), mogące występować na terenie objętym planem gatunki roślin oraz zwierząt, powinno się chronić na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Na terenie objętym opracowaniem, znajduje się roślinność charakterystyczna dla terenów ugorowanych, którą można zaliczyć do klasy *Stellarietea mediae* jest to zbiorowisko pól uprawnych i terenów ruderalnych z dominacją perzu właściwego *Agropyron repens*, poziwnika szorstkiego *Galeopsis tetrahit* i pachnotki zwyczajnej *Perilla frutescens*. Jest to zbiorowisko jedno- i dwuletnich chwastów, roślin towarzyszących uprawom roślin okopowych i ogrodowych, zbożowych i lnu, także występujące na terenach ruderalnych. W poprzednich latach na tym terenie znajdowała się ekologiczna plantacja drzew. W centralnej części terenu znajduje się obszar nieużytkowany rolniczo, składowane są tam kamienie i żwir. Na tym terenie występuje roślinność ruderalna oraz kępą ok. 20- letnich zadrzewień brzozy.

Wzdłuż północno -wschodnich granic działki znajduje się droga krajowa nr 11. W pasie drogowym rosną dwa ok. 20-letnie jesiony *Fraxinus L.* Roślinność na terenie poboczy drogi, można zaliczyć do klasy *Stellarietea mediae* - z udziałem bylicy pospolitej *Artemisia vulgaris*, krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*, marchwi zwyczajnej *Daucus carota*. W pasie drogowym rosną dwa ok. 20-letnie jesiony *Fraxinus L.* Roślinność na terenie poboczy drogi, można zaliczyć do klasy *Stellarietea mediae* - z udziałem bylicy pospolitej *Artemisia vulgaris*, krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*, marchwi zwyczajnej *Daucus carota L.* Na tym terenie znajdują się również dwa fragmenty lasu, które są wyłączone z zagospodarowania. Fragment lasu (ok.0,2 ha) na północnych krańcach działki to las brzozy ok. 85 letni. Fragment lasu (ok.0,3 ha) na południowych krańcach działki to las mieszany z dominacją brzozy oraz buka, dębu i jawora.

W sąsiedztwie terenu, w odległości ok. 20 m, na północny -zachód, znajduje się siedlisko 9110- kwaśne dąbrowy. W odległości ok. 200-500 m znajdują się następujące siedliska: 9130-żyzne buczyny, 9110- kwaśne buczyny, 91D0- bory i lasy bagienne, 7230-górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (siedlisko punktowe), 7140-torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 6510- niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne.

W sąsiedztwie terenu objętego opracowaniem w odległości ok. 200 m, na terenie siedliska 3160- naturalne dystroficzne zbiorniki wodne wg "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego", stwierdzono następujące gatunki zwierząt: żaba moczarowa *Rana arvalis* - objęta całkowitą ochroną gatunkową oraz żaba wodna *Pelophylax kl. esculentus*, syn. *Rana esculenta*, właśc. *Rana kl. esculenta*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* syn. *Rana lessonae*, żaba trawna *Rana temporaria* i ropucha szara *Bufo bufo* - objęte częściową ochroną gatunkową.

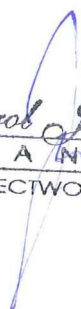
Głównym zagrożeniem dla tych gatunków jest obniżenie poziomu zwierciadła wód gruntowych, które zasilają siedliska przyrodnicze, które są miejscem bytowania i rozrodu tych gatunków. Zgodnie z danymi zawartymi w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia, eksploatacja kruszywa, będzie odbywała się w wyrobisku zalanym wodą bez jej odpompowywania. Taka technologia wydobywania będzie miała ograniczony wpływ na środowisko wodne, w związku z tym, nie prognozuje się negatywnego wpływu planowanej inwestycji, na pogorszenie się stanu siedlisk chronionych, położonych w sąsiedztwie terenu opracowania. Szczegółowe oddziaływanie przedsięwzięcia na gatunki chronione i siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, zostanie przeprowadzone, na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

Głównym zagrożeniem wynikającym z planowanego zagospodarowania jest wyłączenie z produkcji rolniczej znacznych obszarów łąk oraz zmiana ich naturalnego ukształtowania. Teren objęty opracowaniem, w czasie eksploatacji złoża, trwale utraci swoje walory biocenotyczne a zwierzęta utracą przestrzeń siedliskową i żerowiskową. Jednak po zakończeniu prac wydobywczych, w wyniku rekultywacji terenu, nastąpi wyraźne wzbogacenie zróżnicowania mozaiki biotopów, co przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności na tym obszarze. Odporność środowisk na tego typu degradację jest wysoka, pod warunkiem prawidłowego wykonania rekultywacji, zwłaszcza części technicznej – po złagodzeniu skarp poeksploatacyjnych i wyrównaniu dna wyrobiska, nawet bez zabiegów biologicznych szybko następuje naturalna sukcesja. W przypadku odtworzenia gleby, obszary po eksploatacji mogą dalej służyć produkcji rolniczej lub możliwe jest zwiększenie lesistości terenów,

poprzez rekultywację w kierunku leśnym, lub w kierunku wodnym poprzez stworzenie zbiorników wodnych.

10 Oświadczenie, o którym mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.). Jednocześnie oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Karol Jaworski
URBANISTA
ŚWIADECTWO NR 12250

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczecinek dla terenu w obrębie Wierzchowo